

Kodeks ponašanja za dobavljače MTC NISSAL-a

MTC NISSAL smatra ključnim da naši ugovorni partneri i dobavljači strogo poštuju sledeće principe.

Poštovanje zakona

Zakoni i drugi propisi odgovarajućih pravnih sistema moraju se striktno poštovati, uključujući:

- Globalni sporazum Ujedinjenih nacija (UN Global Compact),
- Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima UN-a,
- Principi poslovanja i ljudskih prava UN-a,
- OECD smernice za multinacionalna preduzeća,
- Deklaraciju Međunarodne organizacije rada iz 1989. o osnovnim principima i pravima na radu

Zabrana dečjeg rada

Dobavljač ne zapošljava decu mlađu od zakonski propisane minimalne starosne granice za zapošljavanje u odgovarajućoj zemlji ili pravnom sistemu. Međutim, dobavljač zapošljava samo decu stariju od 15 godina, bez obzira na lokalne propise.

Zaposleni mlađi od 18 godina zahtevaju posebnu zaštitu i mogu biti angažovani isključivo u skladu sa relevantnim pravnim zahtevima zemlje zapošljavanja. To znači da ne smeju obavljati poslove koji su klasifikovani kao opasni prema Konvenciji Međunarodne organizacije rada (ILO) br. 182.

Zabrana prisilnog rada

Dobavljač ne sme koristiti prisilni rad, ropstvo, obavezni rad ili druge savremene oblike ropstva. Sav rad koji zaposleni obavljaju mora biti isključivo dobrovoljan. Trgovina ljudima ne sme biti korišćena niti podržana.

Zaposlenima ne smeju biti oduzeti identifikacioni dokumenti ili druga radna dokumentacija radi njihovog zadržavanja na poslu.

Takođe, ne sme se primenjivati nikakva psihološka ili fizička prinuda.

Antidiskriminacija

Dobavljač ne smeju diskriminisati svoje zaposlene na osnovu boje kože, rase, nacionalnosti, etničke ili političke pripadnosti, socijalnog porekla, invaliditeta, seksualne orijentacije i identiteta, verskog uverenja, pola ili starosti u procesu zapošljavanja, napredovanja, određivanja plata, radne evaluacije ili drugih uslova rada.

Dobavljač ne sme tolerisati niti podsticati takve pojave. Posebna pažnja mora se posvetiti mentalnim poteškoćama, seksualnom uzneniravanju ili diskriminaciji, prinudi, pretnjama, zlostavljanju ili iskorišćavanju situacija prisile.

Sloboda okupljanja i udruživanja

Dobavljač omogućava svojim zaposlenima da slobodno odluče da li će se pridružiti ili uzdržati od članstva u sindikatu ili predstavničkom telu radnika po svom izboru, bez pretnji, zastrašivanja ili druge vrste mešanja.

U tom smislu, dobavljač mora poštovati zakonske propise i učestvovati u kolektivnom pregovaranju u skladu sa lokalnim uslovima. Ne sme favorizovati niti diskriminisati zaposlene na osnovu njihovog članstva u radničkim organizacijama ili sindikatima.

Naknada i radno vreme

Dobavljač se pridržava propisa o radnom vremenu važećih u odgovarajućoj zemlji. Dužan je da isplati odgovarajuću naknadu i da poštuje sve primenljive odredbe o plaćanju.

Posebno, mora isplaćivati zaposlenima plate na vreme i jasno ih informisati o osnovama po kojima su plaćeni. Pored toga, striktno se moraju poštovati važeće odredbe o minimalnoj zaradi u svim relevantnim zemljama.

Zdravlje i bezbednost na radu

Dobavljač je dužan da se pridržava važećih propisa o zdravlju i bezbednosti na radu i da obezbedi sigurno i zdravo radno okruženje. Cilj je očuvanje bezbednosti i zdravlja zaposlenih, sprečavanje nesreća koje mogu dovesti do povreda ili gubitaka, kao i zaštita trećih lica.

Pored toga, obezbediće se obuke kako bi zaposleni bili edukovani i informisani o ovim pitanjima.

Dobavljač je obavezan da uspostavi odgovarajući sistem upravljanja zdravljem i bezbednošću na radu, da ga redovno preispituje i primenjuje na adekvatan način.

Zaštita životne sredine

Dobavljač je obavezan da se pridržava svih važećih zakona, propisa i standarda zaštite životne sredine, kao i da uspostavi sistem koji identificuje i sprečava potencijalne rizike.

Zagađenje mora biti svedeno na minimum, a adekvatna zaštita životne sredine kontinuirano unapređivana.

Kako bi ove zadatke obavljao efikasno, dobavljač se obavezuje da izgradi i održava odgovarajući sistem upravljanja zaštitom životne sredine, da promoviše proizvode koji su ekološki prihvativi i da ih integriše u proizvodne procese.

Ovaj pristup treba da doprinese ostvarivanju ciljeva zaštite životne sredine i klimatskih politika.

Integritet u ekonomskom poslovanju

- **Borba protiv korupcije i podmićivanja**

Dobavljač se pridržava svih primenjivih nacionalnih i međunarodnih zakona o borbi protiv korupcije i drugih relevantnih propisa. Posebno, ne toleriše nijedan oblik korupcije ili podmićivanja, bilo direktno ili indirektno, prema poslovnim partnerima ili državnim zvaničnicima. Ne sme davati, nuditi ili obećavati pogodnosti radi uticaja na postupke ili sticanja nepoštene prednosti. Ovo uključuje odricanje, prihvatanje ili давање ubrzаних plaćanja ili drugih beneficia državnim zvaničnicima za odluke koje ne podrazumevaju diskreciono pravo.

- **Slobodna konkurenčija**

Dobavljač poštuje važeće zakone o konkurenčiji i antimonopolskim merama. Ponaša se u skladu sa međunarodnim i nacionalnim zakonima o tržišnoj konkurenčiji i ne učestvuje u dogovorima o cenama, podeli tržišta ili kupaca, niti u bilo kakvima sporazumima koji narušavaju slobodno tržište.

- **Obaveze u oblasti spoljnotrgovinskog prava**

Dobavljač se pridržava svih primenjivih propisa o kontroli izvoza i carinskim regulativama. To uključuje mere kontrole izvoza i sankcije koje su definisane na osnovu ugovornih aranžmana.

- **Sprečavanje pranja novca**

Dobavljač se obavezuje da poštuje sve primenjive zakone i propise za borbu protiv pranja novca. Neće direktno ili indirektno podržavati pranje novca ili finansiranje terorističkih aktivnosti.

- **Sukobi interesa**

Dobavljač izbegava sukobe interesa koji uključuju lične ili finansijske interese, poslovne ili privatne radnje ili odnose, kao i prethodne ili trenutne radne angažmane koji mogu narušiti objektivnost donošenja odluka.

Ako postoji rizik od sukoba interesa, dobavljač je dužan da o tome obavesti kupca bez dodatnog zahteva, kako bi se izbegao privid sukoba. Ovi sukobi uključuju odnose sa rođacima ili tazbinom, partnerstva, brakove ili investicije.

Poslovne tajne

Sve informacije dobijene tokom poslovnog odnosa moraju biti tretirane poverljivo i strogo čuvane. One moraju biti zaštićene od neovlašćenog pristupa trećih lica na isti način kao i sopstvene poslovne tajne.

Prava intelektualne svojine i know-how drugih moraju biti poštovani.

Nabavka minerala

Dobavljač je obavezan da poštuje sve važeće zakone i obaveze koje iz njih proizilaze u vezi sa nabavkom minerala i materijala iz konfliktnih i rizičnih regiona, koji mogu doprineti kršenju ljudskih prava, korupciji, finansiranju oružanih grupa ili sličnim negativnim efektima.

Lanac snabdevanja

Svi dobavljači u lancu snabdevanja moraju se pridržavati odredbi i obavezati svoje dobavljače da ih poštuju. Konkretno, to uključuje:

- Uspostavljanje sistema upravljanja rizicima sa jasno definisanim odgovornostima,
- Sprovodenje i dokumentovanje analize rizika,
- Usvajanje Deklaracije o principima ljudskih prava,
- Integraciju preventivnih i korektivnih mera u poslovne jedinice kompanije i kod direktnih dobavljača,
- Primenu mera kod indirektnih dobavljača gde postoje indikacije o kršenju ljudskih prava ili ugrožavanju životne sredine,
- Uspostavljanje procedura za podnošenje žalbi,
- Pripremu redovnih izveštaja o relevantnim merama prema unapred definisanim intervalima.

Sve ove obaveze moraju se redovno procenjivati i prilagođavati kako bi se osiguralo njihovo efikasno sprovođenje.

Kontrola i upravljanje pritužbama

MTC NISSAL zadržava pravo da u bilo kom trenutku proveri usklađenost sa zahtevima ovog Kodeksa ponašanja. U tu svrhu, dobavljač unapred omogućava MTC NISSAL-u, ili trećim licima koje kompanija ovlasti, da sproveđu revizije ili druge inspekcije na licu mesta.

Ove provere mogu biti obavljene tokom redovnog radnog vremena, uz prethodnu najavu od 5 radnih dana.

Zaposleni dobavljača ili treće strane mogu se u bilo kom trenutku obratiti MTC NISSAL-u radi prijave kršenja Kodeksa ponašanja dobavljača.

MTC NISSAL DOO

Gandijeva 235/13, 11073 Belgrade, Serbia

Production site

Bulevar Sv. Cara Konstantina bb, Niš, Serbia

 office@mtc.co.rs

 +381 18 415 63 32